

Sygn. akt I C 86/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2013 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Izabela Kosińska - Szota

Protokolant Lucyna Kazimierczuk

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2013 r. w Kłodzku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w Ł.

przeciwko I. S.

o zapłatę 396,78 zł

I. zasądza od pozwanej I. S. na rzecz strony powodowej (...) S.A. z siedzibą w Ł. kwotę 396,78 zł (trzysta dziewięćdziesiąt sześć złotych 78/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 17 października 2012r.;

II. zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 107 (sto siedem) zł tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I C 86/13

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) S. A. wniosła o zasądzenie od pozwanej I. S. kwoty 396,78 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 października 2012 r. i zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że pozwana w umowie zobowiązała się do opłacania składki ubezpieczeniowej w zamian za udzielaną ochronę przez powoda. W polisie wyznaczono termin płatności składki w kwocie 287 zł na dzień 8 listopada 2009 r. Obecnie kwota odsetek od niezapłaconej składki wynosi 109,78 zł. Strona powodowa wskazała, że pozwana mimo wezwani nie uiściła składki.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozwana wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, że posiadaczem i właścicielem samochodu F. (...) jest jej mąż, a umowę podpisała ponieważ do jej domu przyjechał przedstawiciel ubezpieczeniowy, jej męża nie było wówczas w domu i kiedy poinformowała pośrednika, że nie jest posiadaczem tego samochodu poinformował ją, że podpisanie polisy nie rodzi dla niej żadnych zobowiązań ubezpieczonym będzie posiadacz pojazdu. Ponadto podała, że wobec braku środków na zapłatę składki pouczono ją, że pierwszą ratę można wpłacić na rachunek bankowy jaki poda na polisie. Pozwana podniosła, że została wprowadzona w błąd, jest posiadaczem innych pojazdów F. (...) i F.. Zdaniem pozwanej obowiązek ubezpieczenia spoczywa na jego posiadaczu, a ustawa z dnia 2 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) w ogóle nie przewiduje możliwości zawarcia umowy ubezpieczeniowej przez osobę nie będącą posiadaczem pojazdu mechanicznego, co wynika z art.31ust.4.

Strona powodowa w odpowiedzi na sprzeciw podtrzymała swoje stanowisko wskazując dodatkowo, że zgodnie z treścią art.808 § 2 k.c. roszczenie o zapłatę składki przysługuje ubezpieczycielowi wyłącznie przeciwko uleczającemu.

Na rozprawie pozwana podniosła, że jej mąż na pewno zapłacił składkę, lecz nie ma dowodu jej zapłaty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 maja 2009 r. pozwana I. S. jako ubezpieczająca zawarła ze stroną powodową (...) S.A. umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych dotyczącą samochodu marki F. (...) nr rej (...) oraz następstw nieszczęśliwych wypadków wskazując jako ubezpieczonego H. S.. Umowę zawarto na okres od 9 maja 2009 r. do 8 maja 2010 r. Składkę w kwocie 575 zł rozłożona dwie raty: I ratę składki w wysokości 288 zł do dnia 18 maja 2009 r. i II ratę składki w wysokości 287 zł do dnia 8 listopada 2009 r.

Dowód: polisa nr (...) z załącznikiem do polisy - k.30 - 32

Pozwaną i jej męża łączy ustrój wspólności ustawowej.

Okoliczność bezsporna

Małżonek pozwanej I. S. wypowiedział umowę obowiązkowego ubezpieczenia oc posiadaczy pojazdów mechanicznych dotyczącą samochodu marki F. (...) o nr rej. (...) pismem z dnia 6 maja 2010 r.

Dowód: wypowiedzenie umowy oc z dnia 06.05.2010 r. - k.29

(...) S.A. działająca w imieniu i na rzecz strony powodowej wezwał pozwaną pismem z dnia 21 marca 2012 r. do zapłaty nieuregulowanej zaległości 287 zł oraz odsetek w kwocie 88,32 zł.

Dowód: ostateczne przesądowe wezwanie do zapłaty - k.28

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Przepis ogólny dotyczący umów ubezpieczenia - art.805 § 1 k.c. stanowi zaś, że przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek. Ubezpieczony może nie być imiennie wskazany w umowie, chyba że jest to konieczne do określenia przedmiotu ubezpieczenia. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje ubezpieczycielowi wyłącznie przeciwko ubezpieczającemu. Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność ubezpieczyciela może on podnieść również przeciwko ubezpieczonemu, co wynika z treści przepisów art.808 § 1 i 2 k.c. Przepisy te jednak są przepisami ogólnymi w odniesieniu do ustawy z dnia 2 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 392) [powoływanej dalej jako ustawy o ubezp. obow.] Przepis art.5 ust. 1 ustawy o ubezp. obow. ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia obowiązkowego z wybranym zakładem ubezpieczeń, wykonującym działalność ubezpieczeniową w zakresie tego ubezpieczenia. Jak wynika z przepisu art.12 ust. 2 ustawy o ubezp. obow. w przypadku opłacania składki ubezpieczeniowej w ratach, niezapłacenie przez ubezpieczonego lub ubezpieczającego raty składki w terminie oznaczonym przez zakład ubezpieczeń nie powoduje ustania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń. Stwierdzić zatem należy, że przepisy tejże ustawy jako szczególne nie regulują jednak w sposób odmienny, od kogo ubezpieczyciel może domagać się zapłaty składki. Powołany art.12 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych dopuszcza możliwość zapłaty składki albo przez ubezpieczającego, albo ubezpieczonego.

Ustalony stan faktyczny wskazuje, że ubezpieczającym była pozwana I. S., a zatem na niej spoczywał obowiązek uiszczenia drugiej raty składki kwocie 287 zł do dnia 8 listopada 2009 r., a wynika to z polisy nr (...). Strona powodowa słusznie wystąpiła z pozwem przeciwko pozwanej jako stronie umowy ubezpieczenia z dnia 5 maja 2009 r. o zapłatę drugiej raty składki opierając się na treści przepisu art.808 § 2 k.c. Rzeczą pozwanej było udowodnienie, że druga składka raty została zapłacona przez nią lub jej męża poprzez okazanie dokumentu, z którego wynikałoby zapłata tej należności. Pozwana, co istotne, w sprzeciwie i piśmie procesowym z 8 kwietnia 2013 r. tej okoliczności nie podnosiła.

Pozwana powoływała się, że nie jest posiadaczem samochodu F. (...) nr rej. (...), tylko jej mąż, że w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia nie spoczywają na niej żadne zobowiązania.

Stanowisko to jest błędne, ponieważ w przeważającej większości z racji zawarcia umowy na stronach umów spoczywają określone obowiązki i prawa, co wynika z wzajemnego charakteru umów. Pozwana nie udowodniła, by została wprowadzona w błąd, nie powołała na tę okoliczność żadnych dowodów, choć w wezwaniu na rozprawę pouczenia została o spoczywających na niej obowiązkach procesowych. Ponadto obowiązki te wynikały też z treści pouczenia zawartego w formularzu sprzeciwu od nakazu zapłaty, który pozwana wniosła.

Zwrócić jednak należy uwagę, że po zawarciu przedmiotowej umowy ani pozwana, ani jej mąż nie negowali skuteczności tej umowy, a małżonek pozwanej wypowiedział ją pismem z dnia 6 maja 2010 r.

Zgodnie z art.6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Niezależnie jednak od powoływanych przez pozwaną okoliczności dotyczących zawarcia umowy wskazać wypada, że pozwaną i jej męża łączy ustrój wspólności ustawowej, zatem zarówno F. (...), jak i (...)i F. stanowią majątek wspólny pozwanej i jej męża, a okoliczność, które z małżonków jest posiadaczem którego z aut, jest bez znaczenia, wszak w myśl przepisów art.36 k.r.o. oboje małżonkowie są obowiązani współdziałać w zarządzie majątkiem wspólnym, w szczególności udzielać sobie wzajemnie informacji o stanie majątku wspólnego, o wykonywaniu zarządu majątkiem wspólnym i o zobowiązaniach obciążających majątek wspólny. Każdy z małżonków może samodzielnie zarządzać majątkiem wspólnym, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej. Wykonywanie zarządu obejmuje czynności, które dotyczą przedmiotów majątkowych należących do majątku wspólnego, w tym czynności zmierzające do zachowania tego majątku. Przedmiotami majątkowymi służącymi małżonkowi do wykonywania zawodu lub prowadzenia działalności zarobkowej małżonek ten zarządza samodzielnie. W razie przemijającej przeszkody drugi małżonek może dokonywać niezbędnych bieżących czynności.

Pozwana nie podniosła, by samochód F. (...) służył jej mężowi do wykonywania zawodu.

W związku z tym argumenty podnoszone przez pozwaną pozostają chybione i nie wpływają na zasadność roszczenia strony powodowej.

Zarzut, iż ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych nie przewiduje możliwości zawarcia umowy ubezpieczeniowej przez osobę nie będącą posiadaczem pojazdu mechanicznego wywiedziony z treści art.31 ust. 4 ustawy o ubezp. obow. jest błędny i pozostaje w sprzeczności z art. 5 ust. 1 tej ustawy i art.808 § 1 i 2 k.c. Przyjmując taki tok rozumowania za pozwaną należałoby przyjąć, że za każdym razem osoba korzystająca z danego samochodu i nim jeżdżąca najpierw musiałaby zawrzeć umowę ubezpieczenia, co w przypadku korzystania z jednego pojazdu przez kilka osób w okresie roku prowadziłoby do absurdalnej sytuacji. Istota obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych polega na tym, że jakakolwiek osoba może zawrzeć umowę takiego ubezpieczenia, wówczas jest ubezpieczającym i każdorazowy posiadacz samochodu, którego to ubezpieczenie dotyczy jest ubezpieczony. Ta możliwość wynika z treści art.808 § 1 k.c., który dopuszcza zawarcie umowy na cudzy rachunek, a nie ogranicza możliwości zawarcia takiej umowy tylko przez właściciela.

Mając na względzie powyższe od pozwanej zasądzono dochodzoną składkę oraz odsetki.

O odsetkach ustawowych od dochodzonego roszczenia rozstrzygnięto zgodnie z art.481 § 2 k.c. i art.482 § 1 k.c. zasądzając je od daty wniesienia pozwu.

Sąd nie uwzględnił w stanie faktycznym dowodów w postaci polisy i opłaconych składek dotyczących samochodu F. (...) użytkowanego przez pozwaną, ponieważ nie pozostawały one w związku z istotą niniejszej sprawy.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art.98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając je od pozwanej jako przegrywającej proces. Na koszty te składają się opłata sądowa 30 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł i koszty zastępstwa procesowego 60 zł ustalone w myśl § 6 pkt 1 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.